

Davide MEINDERSMA

Kunstenares

Op 14 juni wordt in Oostakker *Zeven keer jezelf overstijgen* voorgesteld. Auteur Erik GALLE sprak met zeven getuigen over een geestelijk werk van barmhartigheid. Grafische illustraties van elk werk lopen als een rode draad door het magazine. Ze zijn het werk van de Nederlandse kunstenares Davide MEINDERSMA.

‘Ora of labora? Voor mij draait kunst veeleer om het spelen’

Christof BOUWERAERTS

Na wat omweg bereiken we het landgoed Steenwijk in Vught, net beneden 's-Hertogenbosch. Davide Meindersma (38) verblijft er momenteel in Eleousa, een gemeenschap van de broeders van Onze-Lieve-Vrouw Moeder van Barmhartigheid van Tilburg. „Ik weet niet of ik echt iets te vertellen heb,” schreef ze in haar e-mail, „maar u mag het gerust proberen.” Al gauw blijkt echter dat we te doen hebben met een bevlogen vrouw.

–U woont in een gemeenschap van vijf broeders. Hoe kwam u hier terecht?

Jarenlang was ik kloosterlinge in een benedictijnse abdij. In februari 2015 verliet ik die gemeenschap. Sindsdien ben ik op zoek naar een andere invulling van mijn religieuze roeping. Wat dat precies moet worden, was me niet meteen duidelijk en ik had nood aan bezinning. Dankzij een vriendin, die ook kunstenares is, kwam ik hier terecht. De broeders verbinden hun spiritualiteit met kunst. Ze bieden kunstenaars de mogelijkheid om een tijdje in een aanpalend gebouw te wonen. Ik verblijf hier intussen al langer dan gebruikelijk is en woon bovendien in het huis van de gemeenschap.

–U bent afkomstig uit Groningen, hoog in het noorden. Bent u van huis uit katholiek?

Ik groeide op in een protestants gezin en ik was daarin ook behoorlijk gelukkig. Later ging ik studeren aan de kunstacademie in Kampen, bolwerk van het protestantisme in Nederland. Op zoek naar een Kerk kwam ik, ondanks het grote aanbod aan protestantse gemeenschappen, onverwacht uit bij de katholieke Kerk.

–Was het de kunst die u bij de katholieke Kerk bracht?

Ik ontdekte de katholieke traditie en die van de beeldende kunst inderdaad samen. Dat proces verliep geleidelijk. Voor een protestant ligt alle klemtoon immers op het Woord van God. Aan de kunstacademie ontdekte ik dat ook beeldende kunst God kan openbaren. Er bleken kunstenaars te bestaan die erin slaagden met een beeld meer van God te tonen dan ik tot dan toe voor mogelijk hield. Ik wilde weten waar zij hun inspiratie vandaan haalden. Die bron bleek de katholieke Kerk.

Davide Meindersma: „Elke materie legt me eigen regels op. Ik moet in dialoog gaan met mijn materiaal.” © Vincent Nabbe

–Voerde die samenhang van kunst en spiritualiteit u ook naar de abdij?

Tijdens de filosofielessen aan de kunstacademie kreeg ik te horen over de woestijnvaders en de kloostergeschiedenis, in beide gevallen over mensen die hun hele leven aan God toewijden. Dat stemde overeen met mijn eigen verlangens om

„Ik ontdekte de katholieke traditie en die van de beeldende kunst samen”

me volkomen aan een hoger doel te geven. Ik wilde geen conventioneel bestaan leiden. Het was door mijn mentor dat ik uiteindelijk de abdij ontdekte. Na mijn studies trad ik in.

–U vond daar echter uiteindelijk niet wat u zocht?

Voor mij komt mijn relatie met God op de allereerste plaats. Kunst is echter mijn manier om die relatie uit te drukken. Ik

verlang dan ook erg naar een religieuze gemeenschap die kunst een volwaardige plaats toekent en haar verbindt met het leven van de Kerk. In de abdijsamenleving was dat niet echt mogelijk. De gemiddelde leeftijd was er te hoog en noopte nu eenmaal tot andere keuzes.

–Welke weg bewandelde u als kunstenares?

Allereerst ben ik tekenaar. Ook in mijn schilderijen uit zich dat. Toen ik het klooster verliet, had ik weinig middelen, maar dat bleek net een bron van creativiteit. Ik ging me meer toelagen op grafiek en ontwikkelde een eigen stijl. De bekende Nederlandse kunstenaar Hendrik Nicolaas Werkman is een van mijn grote voorbeelden. Hij was drukker, maar ging zijn gereedschappen op oneigenlijke manier gebruiken om tot kunst te komen. Die combinatie van kunst en technisch vakmanschap fascineert me.

–De regel van Benedictus benadrukt ‘ora’ en ‘labora’, gebed en werk. Bij welk van beide hoort kunst thuis?

Voor mij draait kunst veeleer om het spelen. Dat is ook goed, want je hebt soms best wel wat vrije speelruimte nodig om je te verdiepen in een bepaald onderwerp. Tegelijk heeft kunst iets van een ambacht. Elke materie legt regels op. Een kunstenaar moet in dialoog treden met zijn of haar materiaal. Het uiteindelijke resultaat is telkens weer verrassend, vooral voor mij.

–Wat wilt u bereiken met uw kunstwerken?

Ik maak geen kunst om aandacht te trekken, al besef ik wel dat anderen ook iets aan mijn werk kunnen hebben. Kunst is allereerst een manier om uit te drukken wat er in me leeft. Het gelaat van Christus is een thema dat me uitermate boeit. Telkens weer ga ik op zoek naar wat zijn gelaat nu zo bijzonder maakt. Wat is er nou het wezenlijke kenmerk van? Ik vond nog steeds geen antwoord op die vraag. Het spel gaat dus voort. En zo is het goed.